

Beslut

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet, ÅMHHM, meddelar att ni kan inleda verksamhet avseende täkt av marksubstanser upp till maximalt 50.000 m³ på ett område omfattande 29250 m² och till en lägsta brytningsnivå + 15 m (N2000), förutsatt att ni följer instruktionerna och föreskrifterna nedan.

Ansökan är granskad enligt 15 § och instruktioner och föreskrifter givna med stöd av 24, 24a och 26 §§ landskapslag (2008:124) om miljöskydd, nedan miljöskyddslagen, samt Landskapslag (1998:82) om naturvård, naturvårdslagen.

Ansökan om ny miljögranskning ska inkomma till myndigheten senast 31.12.2031 om verksamheten avses fortgå längre än 10 år. Vid utebliven miljögranskning kan verksamheten annars avbrytas och verksamhetsutövaren anmäls för åtal.

Verksamhetsutövaren ansvarar för att verksamheten uppfyller alla lagens krav. Myndigheten kan förelägga om ytterligare krav, avbryta verksamheten eller kräva att skada avhjälpas om verksamhetsutövaren försummat sina skyldigheter enligt lag eller myndighetens instruktioner.

Instruktioner och föreskrifter

1. Brytning får ske enligt täktplan i ansökan inom det område som utmärkts på bifogad plankarta (ritning nr. 26032019/1, daterad 24.05.2020). Brytningsområdet ska utmärkas i terrängen på ett synligt sätt. Dessa markeringar får inte osynliggöras eller rubbas under exploateringstiden och deras entydighet ska med jämna mellanrum kontrolleras.
2. Täktverksamhet inklusive transporter får bedrivas helgfri måndag till fredag klockan 07.00 - 21.00. Tider för täktverksamhet och transporter kan tillfälligt utökas under maximalt två veckor per år avseende dygnstider och verksamhetsdagar. Tillfällig utökning ska dock meddelas till Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet, ÅMHHM, senast en vecka på förhand.

3. Buller från verksamheten får inte ge upphov till högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid permanent- eller fritidsbostad, samlingslokal, vårdinrättning eller liknande verksamhet än följande frifältsvärden:
 - 55 dB L Aeq dagtid (kl.7-18) helgfri måndag till fredag
 - 50 dB L Aeq kvällstid (kl.18-22)
 - 45 dB L Aeq övriga tider
4. Verksamheten ska bedrivas så att bränslen, oljor eller övriga kemikalier (exempelvis salter) som är skadliga för grundvattnet inte förorenar det. Inga bränslen, oljor och eller övriga kemikalier får förvaras på täktområden. På området får fordon inte heller förvaras, tankas eller tvättas. All fordonstrafik på täktområdet ska vara relaterat till täktverksamhet eller efterbehandling. Fordon som läcker olja eller andra kemikalier får ej användas. I den mån det är möjligt ska växtbaserade hydrauloljor användas.
5. Verksamheten ska dels ha en plan för hantering av spill av vattenfarliga ämnen och dels utrustning för uppsamling av eventuellt spill eller läckage av olja, bränsle eller övriga kemikalier. Eventuellt spill ska omedelbart samlas upp och hanteras som farligt avfall. Vid olje-, bränsle-, eller övrigt kemikalieutsläpp som riskerar förorena yt- eller grundvatten ska räddningsverket och ÅMHH omedelbart kontaktas och om vatten pumpas ut från tåkten måste pumpning omedelbart avbrytas.
6. Avfallshanteringen vid anläggningen ska skötas i enlighet med landskapslag (2019:83) om tillämpning av rikets avfallslag, avfallslagen, och landskapsförordning (2018:90) om avfall, avfallsförordningen, i syfte att hanteringen inte orsakar fara eller skada för hälsan eller miljön eller medför nedskräpning.

Allt avfall och farligt avfall ska hållas åtskilt och förvaras i för avfallet avsedda behållare som ska märkas med typ av avfall som de innehåller.

Avfallet ska återvinnas i enlighet med den prioritetsordning som föreskrivs i avfallslagen, så att en så liten del av det behandlade avfallet som möjligt behöver bortskaffas.

Avfall får lagras på fastigheten max ett år och ska sedan lämnas till en av myndigheterna godkänd mottagare för ifrågavarande avfall.

7. Verksamhetsutövaren ska årligen före utgången av februari månad uppgöra en årsrapport för verksamheten. Årsrapporten ska på begäran tillställas ÅMHH. Årsrapporten ska åtminstone redovisa:
 - Verksamhetens driftstider.
 - Uppgifter om mängder tagna massor.
 - Uppdaterad karta över täktområdet som visar vilka områden nyttjats samt om delområden nyttjats klart.
 - Aktuell uppskattning av hur stor andel av exploaterade områden har efterbehandlats.
 - Kommande års inplanerade arbetsskeden
 - Utsläpp och olyckor som kan ha betydelse för miljön avseende orsak, tid, uppskattat utsläpp och dess miljöpåverkan samt vidtagna åtgärder.
8. Om verksamhetsutövare på täktområdet byts ut ska detta anmälas till ÅMHH. Tills detta har gjorts ligger samtliga skyldigheter kvar hos den ursprungliga verksamhetsutövaren.
9. Sex månader innan man uppskattar att täktverksamheten upphör eller senast 30.6.2031 ska detta meddelas till ÅMHH så att slutsyn kan förberedas. Om skyddade arter eller biotoper uppkommit under täktverksamhetens tid ska en plan för deras bevarande uppföras tillsammans med ÅMHH.
10. Efter avslutad verksamhet ska området städas upp utförligt och inga maskiner, kemikalier eller bränsleprodukter, skrot eller avfall får förvaras på området. För att förhindra att dumpning sker på området ska obehörig trafik förhindras med exempelvis en bom eller stenbumling som blockerar infart.
11. Branter ska släntas till en lutning på minst 1:3 medan sydslutningar med fördel lämnas som habitat för backsvalar.
12. Täktområdet ska efter avslutad drift enligt ansökan utgöra viltvatten. Vattenspegeln ska då vara enhetlig och ha största möjliga djup. En 5 meter bred zon kring vattenspegeln ska upprättas där marken hålls humusfattig för att motverka växtlighet. I övrigt ska naturlig återkomst av flora och fauna främjas inom täktområdet genom att undvika onödig verksamhet eller tillträde samt genom att sprida ut avbaningsmassor för att underlätta växtetablering.

Motivering

Myndigheten har granskat ansökan om miljögranskning och funnit grundad anledning att pröva verksamhetens laglighet och beslutat att meddela instruktioner för att minska verksamhetens negativa miljöpåverkan enligt 15, 24 och 24a §§ miljöskyddslagen. För att trygga att ändamålet med verksamheten uppnås med minsta möjliga negativa miljöpåverkan, utan att denna miljöhänsyn blir oskälig, meddelar myndigheten instruktioner och föreskrifter gällande skötsel och drift.

Gränsen för miljögranskningsplikt går vid 50.000 m³ medan större uttag kräver miljötillstånd. Därmed regleras och begränsas den uttagbara mängden marksubstanser i täktverksamheten genom detta beslut. Brytningsdjupet regleras dels för att begränsa brytbara mängder samt dels för skydd av grundvatten i enlighet med 4 kap. 1 och 4 §§ vattenlag (1996:61) för landskapet Åland, nedan vattenlagen.

Täktens fysiska områdesgränser fastställs i täktplanen och avgör även vilka brytbara mängder marksubstanser som finns tillgängliga. För att varna allmänhet som eventuellt rör sig i området behöver skyltar som varnar för täktverksamhet utplaceras i terrängen. Instruktion 1 ges med stöd av 24 och 24a §§ miljöskyddslagen.

Det buller som verksamheten och trafiken i anslutning till verksamheten förorsakar begränsas genom instruktion 2 och 3 om högsta tillåtna ekvivalenta ljudnivåer och tidpunkter för verksamhet, i syfte att minska risken för negativ miljöpåverkan. De i instruktion 3 angivna ljudnivåerna motsvarar ljudnivåerna för motsvarande verksamheter på Åland. Instruktionerna ges med stöd av 24 § a punkten.

Instruktion 4 ges med stöd av 24 § e punkten i miljöskyddslagen samt 4 kap. 1 § vattenlagen i syfte att skydda mark och grundvatten från förorening.

I händelse av olyckor och exceptionella situationer var spill och utsläpp riskerar förorena mark och grundvatten ska verksamhetsutövaren ha en beredskap att agera för att minimera risk för negativ miljöpåverkan. Instruktion 5 ges med stöd av 24 § c punkten miljöskyddslagen.

Hanteringen av det avfall som uppkommer eller kan uppkomma i verksamheten regleras i instruktion 6 i enlighet med avfallslagen och avfallsförordningen. Enligt 24 § b punkten i miljöskyddslagen, kan ÅMHM föreskriva om avfallshantering samt förebyggande och begränsning av avfall och avfallets skadliga verkningar.

ÅMHM kan med stöd av 26 § i miljöskyddslagen utfärda föreskrifter om egenkontroll och redovisning av bl.a. verksamhetens utsläpp, drift och miljöpåverkan. Föreskrift 7 ställer krav på journalföring och redovisning av

verksamhetens miljöpåverkan liksom redovisning av brytningstakten och utveckling av verksamheten.

Instruktion 8 klargör ansvarsfrågor samt påtalar vikten av kontakt med tillsynsmyndigheten i samband med förändringar eller avbrott i verksamheten. Instruktionen ges med stöd av punkterna d och f i 24 § miljöskyddslagen.

Vid avslutande av verksamhet behöver tillsynsmyndigheten kontaktas i god tid för att planera avslutandet och utföra slutsyn av verksamheten. Vid avslutande får maskiner, avfall och annat obehörigt material inte kvarlämnas som riskerar förorena mark eller grundvatten. Vid avslutande av verksamheten ska också området återställas och efterbehandlas så att det ger ett välvårdat och naturligt intryck. Utformningen ska vara sådan att människor och djur inte skadas och vid behov kan utgöra nya habitat för djur- och växtliv. Instruktionerna 9 - 12 ges med stöd av 24 § d punkten och 24a § miljöskyddslagen.

Bakgrund

Ärendet har inkommit till ÅMHM den 5.2.2019 och har tillkännagivits allmänheten genom elektronisk publicering på ÅMHM:s hemsida den 26.2.2019. Ansökan har kompletterats 24.4.2019, 20.5.2020 och 29.5.2020. Utlåtande från Ålands landskapsregering har begärts och inkom 9.8.2019.

Ansökan har delgivits rågrannarna per brev den 28.6.2019. Rågrannarna hade möjlighet att yttra sig över ansökan fram till den 17.7.2019. Inga yttranden inkom under delgivningstiden.

Verksamhetsbeskrivning

Täkt av sand, grus, morän och lera. Marks substanserna bryts maskinellt, lastas och transporteras bort från platsen. Ingen bearbetning är planerad att ske på täktområdet.

Avgift

För beslut uppbärs en avgift om 2080 euro enligt 15 § Ålands landskapsregerings beslut (2021:49) om taxa för Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet. Avgiften baseras på 2019 års taxa, avgiftstabell 1, täkt av > 10 000 m³ enligt 32 § naturvårdslagen.

Besvär

Besvärсанvisning bifogas.

Beslutet justeras omedelbart.

För Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet

Helena Boman
Sektionschef miljö
Beslutande

Mikael Stjärnfelt
Miljöskyddsinspektör
Föredragande

Bilagor

1. Plankarta 26032019/1
2. Besvärсанvisning
3. Faktura